

РЕШЕНИЕ

№ 2140

гр. София, 01.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 26.03.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Калина Пецова

Адриан Янев

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **1648** по описа за **2021** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на ЗД [фирма], представлявано от процесуалния си представител адв. Г., срещу решение № 20006344 от 09.01.2021 г., постановено по НАХД № 14412 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 131-ви състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № Р-10-538/01.10.2020 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на касатора, на основание чл. 644, ал. 2, пр. 2 във вр. ал. 1, т. 2 вр. § 1, т. 51 от ДР на Кодекса за застраховането (КЗ) е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2000 лева, за извършено нарушение на чл. 108, ал. 6 КЗ.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за нарушение на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения - касационни основания по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК), във вр. с чл. 63, ал. 1 ЗАНН. Твърди се, че в случая безспорно не е налице повторност при извършване на нарушението. Освен това посочването за първи път в НП, че нарушението е извършено в условията на повторност, представлява съществено процесуално

нарушение, което засяга правото на защита на наказаното лице още с АУАН да разбере за какво точно деяние ще бъде наказано и своевременно да направи своите възражения. В този смисъл АУАН не съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението. Неправилно е определена датата на нарушението. Твърди се също така, че наложеното наказание не съответства на тежестта и характера на извършеното нарушение. Сочи се, че е налице неправилна правна квалификация на твърдяното нарушение, тъй като в конкретния случай се касае за претенция по застраховка „Гражданска отговорност“, поради което са приложими разпоредбите на чл. 496 и следващите КЗ, които уреждат именно тази хипотеза. Иска се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде отменено изцяло наказателното постановление, алтернативно – за прилагане на чл. 28 ЗАНН, или за преквалифициране на наложената санкция по основния състав, тъй като деянието не било извършено в условията на повторност.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не изпраща представител.

Ответникът – Комисията за финансов надзор, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата като неоснователна и моли за оставяне в сила на решението на СРС като правилно и законосъобразно. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, седми касационен състав, намира, че жалбата е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява допустима. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 27.12.2019 г. по искане на адвокат М. З., действаща като представител на З. Ж., в Застрахователно дружество [фирма] е заведена застрахователна претенция с № [ЕГН], за оценка и изплащане на обезщетение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Искането било направено във връзка с имуществени вреди резултат на настъпило на 04.06.2019 г. ПТП, между моторно превозно средство лек автомобил марка „Ситроен“, с рег. № AL013-ТТ, собственост на Ж., и лек автомобил марка „Пежо“, с рег. [рег.номер на МПС] по вина на водача на последния. Тъй като за посочения автомобил марка „Рено“ била сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ по застрахователна полица № BG/02/118002151926 към Застрахователно дружество [фирма], собственика на увреденото МПС - Ж., насочил претенцията си за обезщетение именно към застрахователното дружество. На 15.01.2020 г. бил изготвен опис на щетите на превозно средство марка „Ситроен“, с рег. № AL013-ТТ и калкулация на щетата. Въз основа на същите бил изготвен Доклад № 201000136601/24.02.2020 г., с който бил определен размер на щетата от 1541.58 лева. На 20.05.2020 г. по посочена от представителя на ползвателя на застрахователна услуга сметка била преведена сумата от 788, 20 евро, равняваща се на определения размер на щетата.

На 22.05.2020 г. представителя на увреденото лице - адвокат М. З. подала искане до ЗД [фирма], заведено с вх. № ОК-274716/22.05.2020 г., с което поискала предоставяне на решението за изплащане на щета или ликвидация на щета, на което на 29.05.2020 г. бил предоставен отговор, че застрахователното обезщетение,

изплатено по посочената банкова сметка е определено съобразно изискванията на българското законодателство, без да се предоставят допълнителни обяснения по същото. Поради това на 29.06.2020 г., пред застрахователя отново било входирано искане за предоставяне на решението за ликвидация на щета, от което да са видни определените суми, като същото било заведено в ЗД [фирма] с вх. № ОК-351556. С писмо изх. № ОК-379819/09.07.2020 г., дружеството отговорило единствено, че размерът на определеното обезщетение е бил преразгледано на Експертен съвет и размерът не подлежи на промяна.

Поради поредно неизпълнение на искането за предоставяне на решението на застрахователя за ликвидация на щетата, бил подаден сигнал до Комисията за финансов надзор, заведен с вх. 91-02-824 от 03.08.2020 г. По същия била извършена проверка от надзорния орган, в хода, на която била приобщена застрахователната преписка, като окончателния отговор на застрахователя постъпил на 13.08.2020 г.

След извършена проверка на действията на застрахователното дружество по преписката, с АУАН № Р-06-571/18.08.2020 г., съставен от експерт в управление „Застрахователен надзор” на КФН, на застрахователно дружество било повдигнато административнонаказателно обвинение за това, че не е предоставило на ползвател на застрахователни услуги фактическа и правна обосновка на определения размер на обезщетението, в 7-дневен срок от подаване на жалба с вх. № ОК-351556/29.06.2020 г., квалифицирано като нарушение на чл. 108, ал. 6 КЗ. Освен това с Наказателно постановление № Р-10-671/25.06.2019 г. на заместник - председател на КФН, ръководещ направление застрахователен надзор, на ЗД [фирма] била наложена имуществена санкция по реда на чл. 644, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2 КЗ за извършено нарушение на чл. 108, ал. 6 КЗ. Наказателното постановление е потвърдено с решение по НАХД №12562/2019 г. по описа на СРС, влязло в сила на 16.11.2019 г. Въз основа на акта било издадено наказателно постановление № Р-10-538 от 01.10.2020 година, член на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор” е наложил на Застрахователно дружество [фирма] имуществена санкция в размер на 2000 лева за извършено нарушение на чл. 108, ал. 6 КЗ, в условията на повторност. Съдът е извел и правните си доводи, мотивирали го да потвърди издаденото НП.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Разпоредбата на чл. 108, ал. 6 КЗ предвижда, че при жалба от ползвател на застрахователни услуги относно размера на определеното обезщетение застрахователят е длъжен в 7-дневен срок писмено да му предостави фактическа и правна обосновка на определения размер на обезщетението. При неоспорените по същество от ЗД фактически установявания на въззивния съд, обвързващи и касационната инстанция (по аргумент от чл. 220 АПК), за непроизнасяне от застрахователя в 7-дневен срок чрез предоставяне на ползвателя на застрахователни услуги фактическата и правна обосновка на определения размер на обезщетение по щета №[ЕИК], съответна на закона е квалификацията на нарушението по чл. 108, ал. 6 КЗ. В качеството му на страна по застрахователния договор, пред която е предявена претенцията, дружеството е субект на задължението да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащане в определения от разпоредбата срок, като включително предостави фактическа и правна обосновка на определения размер на обезщетението. Неизпълнението на задължението е правно-релевантният факт, осъществяващ състава на нарушение по чл. 644, ал. 1, т. 2 КЗ, а в относимата към случая хипотеза на повторност по смисъла

на § 1, т. 51 от ДР на КЗ – по ал. 2 на чл. 644 от кодекса. Поради това и обективната отговорност на юридическото лице е реализирана правомерно.

Несподелима е тезата за нарушаване на правото на защита на дружеството поради въвеждането едва с НП на твърдението за повторност на нарушението. Повторността, със съдържанието по § 1, т. 51 от ДР на КЗ, е допълнителен квалифициращ деянието признак, обуславящ завишен размер на санкцията при същите елементи от обективната страна на нарушението по чл. 108, ал. 6 КЗ. Преценката дали едно нарушение е извършено в условията на повторност е на административнонаказващия орган, а не на актосъставителя. При установеността на факта, че нарушението е осъществено в едногодишен срок от влизане в сила на НП № Р-10-671/25.06.2019 г., налагащо санкция за същия вид нарушение (който е бил известен на касатора и не се оспорва от него), материално законосъобразно нарушението е подведено под административно-наказателния състав по чл. 644, ал. 2, пр. 2 във връзка с ал. 1, т. 2 КЗ. Повторността пък, от своя страна, изключва по презумпция релевираната маловажност на нарушението по смисъла на чл. 28 ЗАНН.

Правилно е определена датата на нарушението – първият работен ден след изтичане на 7 календарни дни от подаване на жалбата от ползвател на застрахователни услуги. Както бе посочено по-горе жалбата е подадена на 29.06.2020 г. От 30.06.2020 г. до 06.07.2020 г. включително липсва произнасяне относно фактичката и правна обосновка на определения и изплатен размер на обезщетението по процесната претенция, поради което правилно 07.07.2020 г. (вторник-работен ден) е посочена като дата на извършване на нарушението.

Противно на довода в жалбата на застрахователя, правната квалификация в АУАН и НП кореспондира с нарушението. Отношението на чл. 496 и сл. към чл. 108 и сл. КЗ като на специална към обща норма, на което се позовава, би било правно значимо в случай, че те уреждат по различен начин идентични хипотези. Тогава би се проявило и дерогиращото действие на специалната норма. Между чл. 108 КЗ, приложима към сроковете за произнасяне по всички застрахователни претенции, и чл. 496 не е налице противоречие. Последната правна норма представлява гаранция за защита правата на потребителите на застрахователни услуги, тъй като въвежда краен, определен срок, в рамките на който застрахователят е длъжен да се произнесе по предявените претенции. Разпоредбата е израз на засилен законодателна закрила и се отнася само за претенции по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Обратно, разпоредбата на чл. 108 КЗ се прилага при уреждане на претенции по всички видове застраховки. Следователно, съдът намира, че при предявена претенция по ЗЗГОА, застрахователят следва да се произнесе в срок 15 дни от представяне на доказателствата по чл. 106 КЗ, но не по-късно от три месеца от завеждането на претенцията. По тази причина, двете разпоредби са допълващи, като чл. 496, ал. 1 и ал. 2 КЗ не съдържа специални правила, които да дерогира общите такива по чл. 108 КЗ.

Наложено с НП наказание е определено справедливо, тъй като санкциониращият орган се е съобразил с критериите за определяне на наказанието по чл. 27, ал. 2 ЗАНН. С нормите, регламентиращи сроковете за произнасяне по застрахователни претенции, се преследват целите по чл. 2 КЗ, една от които е защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Приключването в срок на заведената претенция за изплащане на обезщетение е едно от средствата за защита на тези интереси, а именно – бързото уреждане на претенции към потребителите на

застрахователни услуги. С неизпълнение на задължението по чл. 108, ал. 6 КЗ за засегнати интереси на потребителя на застрахователната услуга да получи своевременно информация, свързана с фактическата и правна обосновка на определения размер на обезщетение по заведената от него щета. Нарушението е повторно, което показва, че застрахователят проявява тенденция да не спазва разпоредбите, регламентиращи задълженията му в основен сегмент от неговата дейност. Също така наказващият орган е отчел и това, че изложеното в писмо от 09.07.2020 г. от страна на ЗД не представлява изпълнение на задължението по чл. 108, ал. 6 КЗ, което също показва завишена опасност на деянието.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна, като същото следва да бъде определено в размер на 100 лева, на основание чл. 63, ал. 5 ЗАНН, във вр. с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Предвид изложеното, решаващият касационен състав приема, че не са налице твърдените касационни основания, а обжалваното съдебно решение като валидно, допустимо и правилно, следва да бъде оставено в сила.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2, предложение първо АПК, във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН, Административен съд София – град, VII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 20006344 от 09.01.2021 г., постановено по НАХД № 14412 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 131-ви състав.

ОСЪЖДА ЗД [фирма] да заплати на Комисията за финансов надзор разноски по делото в размер на 100.00 (сто) лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: